

ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡ. ΜΠΟΥΣΙΝΑΚΗ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ

Δὲ θᾶχε κανένα ἰδιαίτερο λόγο ὁ Μῆτσος Χριστόπουλος νὰ ἐπιμένει στ' ὄνειρό του, ἂν δὲν τὸ θεωροῦσε σὰν κάτι διαφορετικό. «Ποιὸς δίνει σημασία στὰ ὄνειρα σήμερα» σκέφτεται. "Ὀνειρα εἶναι καὶ φεύγουνε, ὄνειρα εἶναι καὶ πᾶνε. Τὰ θυμᾶσαι λίγο, ξεθωριάζουν καὶ σιγὰ σιγὰ τὰ ξεχνᾶς. Καλὰ καὶ κακὰ, λίγο κρατοῦν.

Εἶναι τώρα πεντ' ἔξι μῆνες, πού τὸ θέμα αὐτὸ ἔγινε ἐνοχλητικότερο. "Ὀχι πὼς καὶ πρωτύτερα δὲν εἶχε τὶς δυσκολίες του μὲ τὸν ὕπνο, ἀλλὰ νά, πὼς νὰ τὸ ποῦμε, δὲν ἦταν τόσο συχνές καὶ τόσο ἔντονες καί, πάνω ἀπ' ὅλα, παράξενες. Κάτι ἀλλόκοτα ὄνειρα, πού τὸν ἔβαζαν σὲ σκέψη. Δὲν μποροῦσε νὰ τὰ ἐξηγήσει. Τί ἐξήγηση νὰ τοὺς δώσει, δηλαδή! Ἐξηγοῦνται μὲ ἀκρίβεια τὰ ὄνειρα; "Ὀχι βρὲ ἀδερφέ, ἀλλὰ νά, νά δώσει μιὰ κάποια ἐρμηνία, γιὰ νὰ ἡρεμήσει λίγο τῆ συνείδησή του. Καὶ τὸ κυριότερο, παλιότερα ὁ Μῆτσος ἔβλεπε καλὰ καὶ κακὰ ὄνειρα. Εὐχάριστα καὶ δυσάρεστα, ἀνάκατα, μοιρασμένα. Τελευταῖα ὅμως τὰ δυσάρεστα ἔρχονταν πιὸ συχνά. Καὶ ἂν ἀπασχολήθηκε περισσότερο μ' αὐτά, εἶναι γιὰτι ἓνα ὄνειρο ἐπαναλαμβάνεται συχνά. Σχεδὸν τὸ ἴδιο, μὲ μικρές παραλλαγές.

"Ἦτανε, λέει, ἀπόβραδο. Ὁ ἥλιος ἀπὸ λίγο εἶχε ἀφήσει τὸ φρύδι τοῦ βουνοῦ, τὴν Μποτσιλακούλα. Μερικὰ σύννεφα πού εἶχαν ξεχαστεῖ, εἶχαν πυρποληθεῖ ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἀκτῖνες καὶ δημιουργοῦσαν διάφορα σχήματα, ὀράματα. Αὐτὸς βάδιζε πρὸς τὴ βρύση, τὴν Ἁγιά Πλαγιά. Χαιρόταν ἢ ψυχὴ του νὰ περιφέρει τὴ ματιά του στὸν οὐρανό, ὕστερα νὰ κοιτάζει τὰ πλατάνια καὶ τὸ σῦδενδρο στὴν ἄκρη τοῦ παταμιοῦ, ὅλη τὴν πρασινάδα. Εὐχαριστιόταν ν' ἀκούει τὸ κελάρισμα τοῦ νεροῦ τῆς βρύσης καὶ τῆς ποταμιᾶς, τὸ θρόισμα τῶν φύλλων στὰ πλατάνια καὶ στὶς λεύκες. Ἦτανε μιὰ γλυκιὰ ὥρα. Τὸ μούχρωμα. Τὸ χαιρόταν πολὺ.

Κι ὕστερα, Θέ μου, σιγὰ σιγά, τί σιγὰ σιγά, γρήγορα, σχεδὸν ἀπότομα, νὰ πέφτει ὀμίχλη, τὰ σύννεφα νὰ ἀραιώνουν, νὰ ξεθωριάζουν, λές κι ὁ ἥλιος νὰ βιάζεται νὰ φύγει, νὰ σκοτεινιάζει. Κι ἡ ὀμίχλη νὰ γίνεται λίγο λίγο πηχτή, χειροπιαστή. Σιγὰ σιγὰ νὰ μαυρίζει, νὰ γίνεται σκοτάδι, πίσσα. Νὰ σοῦ κόβεται ἡ ἀνάσσα καὶ νὰ πνίγεται. Νὰ τὴν νιώθει νὰ περιχύνεται στὸ πρόσωπό του. Νὰ βουλώνει ἡ μύτη του καὶ τὸ στόμα του κι ὕστερα νὰ ξυπνάει φοβισμένος, πνιγμένος στὸν ἴδρωτα.

Ἀνασηκώθηκε, κάθησε στὸ κρεβάτι του ν' ἀνάψει φῶς. Δὲν ἤθελε ν' ἀνησυχήσει κανένα. Σκεφτόταν στὰ σκοτεινά. Τοῦ ἔκανε ἐντύπωση. Κι ἄλλες φορές εἶχε δεῖ ὄνειρα, ποὺ τὸν φόβιζαν, ὅταν ὅμως ξυπνοῦσε συνερχόταν. Τὰ καταλάβαινε μερικά, ἄλλα δὲν τοῦ ἔκαναν ἐντύπωση. Δὲν τὸν ἀπαχολοῦσαν περισσότερο. Νά, ἔβλεπε κάποτε, ὅταν ἦταν πολὺ μικρός, πῶς τὸν κυνηγοῦσε ἓνα ἀγριεμένο σκυλί, ποὺ τὸ φοβόταν πιὸ πολὺ μήπως ἦταν καὶ λυσσαμένο. Κι ἔβλεπε στὴ συνέχεια, νὰ τρέχει νὰ κρυφτεῖ γιὰ ν' ἀποφύγει τὸν κίνδυνο καὶ νὰ μὴν μπορεῖ. Νὰ τρέχει, νὰ τρέχει καὶ νὰ βρίσκεται πάντα στὸ ἴδιο σημεῖο καὶ τὸ σκυλί νὰ πλησιάζει. Κάτι παρόμοιο ἔβλεπε ἀργότερα μὲ τοὺς Γερμανούς.

Εἶχανε, λέει, πάρει παγανιὰ οἱ Γερμανοὶ τὸ χωριό του. Ἐφαχναν γιὰ συγχωριανούς του, ποὺ εἶχαν φύγει ἀπὸ τὰ σπίτια τους. Κι αὐτὸς τότε νὰ τρέχει γιὰ νὰ εἰδοποιήσει τὸν πατέρα του νὰ μὴν παρουσιαστεῖ στὸ χωριό, καὶ νὰ μὴν μπορεῖ. Ἐτρεχε, ἔτρεχε καὶ βρισκόταν στὸ ἴδιο μέρος, λές καὶ γλιστροῦσε συνέχεια ἢ κάποιος νὰ τὸν κρατοῦσε. Καὶ αὐτοὶ νὰ πλησιάζουν. Δοκίμαζε νὰ βγάλει φωνή, τοῦ πλακωνόταν τὸ στήθος, τοῦ κλεινόταν τὸ στόμα. Πάθαινε μῶρα, ἔτσι τὴ λέγαμε. Μὰ σὰν ξυπνοῦσε, καταλάβαινε τὴν πραγματικότητα. Ἐδινε κάποια ἐρμηνεῖα, ἡρεμοῦσε.

Τοῦτο ὅμως τ' ὄνειρο μὲ τὴν πηχτὴ ὀμίχλη, ποῦ γινόταν σλοτάδι βαθύ, τὸ σκεφτόταν φοβισμένος γιὰ πολλὴν ὥρα, ἀφοῦ ξυπνοῦσε. Δὲν μπορούσε κάπως νὰ τὸ καταλάβει, δὲν τὸ ξεχνοῦσε. Κι ἂν τὸν ἀπασχολοῦσε περισσότερο ἦταν γιὰτί, παλιότερα κυρίως, ἀλλὰ

καὶ τελευταία κανὰ δυὸ φορές, ἔβλεπε ἓνα ἄλλο ὄνειρο, παρόμοιο κάπως, ἀλλὰ εὐχάριστο. Ἦταν παρόμοιο, γιατί ἦτανε κι αὐτὸ στὸ ἴδιο μέρος. Ὅμως διαφορετικό, πολὺ διαφορετικό.

Ἦτανε, λέει, πάλι δειλινό. Ὁ ἥλιος πάλι ἀκουμποῦσε στὸ φρύδι τοῦ βουνοῦ. Ἡ Μποτσιλακούλα ἔλαμπε. Ἐνα φῶς ἀπαλό, γλυκό. Κι αὐτὸς πήγαινε νὰ πάρει νερὸ ἀπ' τὴν βρύση. Ἀλλὰ τί ἦταν αὐτὸ, Θέ μου! Ὅλο τὸ μέρος ἦταν ἓνας μεγάλος, ἓνας ἀπέραντος ὠραῖος κήπος. Καὶ τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ φαίνονταν πιὸ ὠραία, διάφανα, ἀρχοντικά. Κι ἡ βρύση καὶ τὸ ποταμάκι πότιζαν τάχα τὸν κήπο, πὺν εἶχε ὅλα τ' ἄνθη κι ὅλα τὰ φρούτα. Ἦτανε γεμάτος δέντρα, πὺν πάνω τους πολλὰ πουλιὰ κελαϊδοῦσαν ξετρελλαμένα. Κι αὐτὸς βάδιζε ἀνάμεσα στὶς σέρες καὶ τὶς βραγιές του καὶ τὸν θαύμαζε. Χαιρόταν, σὰν νάχε μεθύσει ἀπὸ τὴν ὀμορφιά, ἔτσι νόμιζε. Κι ὕστερα ἐρχόταν ὁ πατέρας του καὶ τὸ ἔπαιρνε γιὰ τὸ σπίτι τους. Ξυπνοῦσε ἤρεμα κι ἔλεγε νὰ μὴν τελειώσει ἐκεῖνο τὸ ὄνειρο. Παλιότερα, σὰν παιδὶ κυρίως, τὸ ἔβλεπε πιὸ συχνά. Ἀλλὰ καὶ μεγάλος. Τελευταία φορὰ τὸδε πρὶν ἀπὸ ὀχτῶ μῆνες.

Τὸ ἄλλο τ' ὄνειρο μὲ τὴν πηχτὴ ὀμίχλη τὸ βλέπει συχνά, ιδιαίτερα τελευταία. Κι ἂν δὲν ἦταν αὐτὴ ἡ ἀντιθεση, ἴσως νὰ μὴν ἀνησυχοῦσε τόσο μὲ τὸ δυσάρεστο ὄνειρο. Αὐτὸ τὸ μαῦρο, τὸ χειροπιαστὸ σκοτάδι, πὺν τὸν ἔπνιγε. Κι εἶχε γίνει πιὸ συχνό, κυρίως στὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ. Δὲν τὸ πολυσυζητοῦσε. Ἀποφάσισε μόνος του νὰ ἀντιμετωπίσει τὴν κατάσταση. Σκέφτηκε, μήπως τὰ βράδια τρώει πολὺ, μήπως μὲ βαρὺ στομάχι βλέπει τέτοια ὄνειρα, τὸν πνίγει δηλαδὴ τὸ φαγητό, πὺν γίνεται θολούρα, σκοτάδι. Γι' αὐτὸ γιὰ ἓνα διάστημα κοιμόταν μ' ἓνα ποτήρι φασκόμηλο κι ἓνα παξιμάδι. Δὲν πέτυχε ὅμως πολλὰ πράγματα.

Ὑστερα σκέφτηκε μήπως κουράζεται, δουλεύοντας ὡς ἄργα τὸ βραδύ. Ἀκόμη, μήπως ἐπειδὴ βλέπει τηλεόραση ὡς ἄργά. Ἀλλοτε, μήπως ἐπειδὴ κοιμᾶται νωρίς. Καὶ τί δὲν σκέφτηκε, καὶ τί δὲν ἔκανε. Ὡς καὶ γυμναστικὴ κι αὐτοσυγκέντρωση, ὅπως τοῦ εἶχανε κάποτε πεί, ἔκανε

λίγο προτού νὰ κοιμηθεῖ, γιὰ νὰ χαλαρώνει. Κάτι πέτυχε, φιλοπράγματα ὅμως, δὲ βάριεσαι.

Συζήτησε τὸ θέμα μὲ τοὺς δικούς του, πού λέμε. Οἱ πῖο πολλοὶ τοῦ μίλουσαν γιὰ ἄγχος. Μερικοὶ τοῦ λέγαν συμβουλευτικά, σχεδὸν προστατευτικά, πὼς εἶναι ἡ ἀρρώστια τῆς ἐποχῆς. Εἶναι γενικὸ κακό, τοῦ τόνιζαν, γιὰ νὰ τὸν ἡρεμήσουν. Ἄλλ' αὐτὸς δὲν καταλάβαινε ν'ἄχει κανένα ἄγχος. Δὲν ἔνιωθε νὰ ἔχει ἰδιαίτερους λόγους γι' αὐτό. Οἱ δουλειές το καλὰ πήγαιναν, στὸ σπίτι δὲν εἶχε προβλήματα. Γι' αὐτὸ τὸ ἄφησε τὸ θέμα καὶ περνοῦσε ἔτσι, μὲ τὰ ὄνειρά του. Εὐχάριστα, δυσάρεστα. Χόρταινε τὸν ὕπνο του. Μόνο ὅταν ἔβλεπε ἐκεῖνο μὲ τὴν πηχτὴ κατάμαυρη ὀμίχλη, ἔχανε λίγο ὕπνο. Τὸν συμπλήρωνε, ὅταν μποροῦσε. Ὅταν ὅμως αὐτὸ ἔγινε συχνότερο, ἀποφάσισε νὰ ζητήσῃ κάποια δραστικότερη λύση. Πῆγε σὲ ἓνα γιατρὸ καὶ τοῦ μίλησε γιὰ τὰ ὄνειρά του. Αὐτὸς τὸν ἄκουσε μὲ προσοχή, μειδίασε μὲ συγκατάβαση καὶ τοῦ ἔπε γιὰ νὰ τὸν ἡρεμήσει

– Μὴν ἀνησυχεῖτε, ἀγαπητέ μου, δὲν εἶναι τίποτε τὸ ἰδιαίτερο. Τὸ ἄγχος τὸ καθημερινό, βλέπετε...

Ὁ Μῆτσος ἀνακάθησε στὴν καρέκλα του καὶ κοίταξε ἀπορημέρα.

– Μὰ ἐγὼ, γιατρέ μου, δὲ νιώθω ν'ἄχω ἄγχος. Καλᾶ πάνε οἱ δουλειές μου... οἰκονομάω... Δόξα ν'ἄχει... δὲν καταλαβαίνω...

– Γι' αὐτό, ἀγαπητέ μου, τὸν διέκοψε ὁ γιατρός, εἶναι πῖο ὕπουλο, πῖο ἐπικίνδυνο, Ἄλλά... μὴν ἀνησυχεῖτε, καταπολεμεῖται... Θὰ σᾶς δώσω ἓνα φάρμακο, εἶναι καλό, θὰ σᾶς βοηθήσει... εἶναι ὁ καταστροφέας τῶν κακῶν ὀνειρίων.. τοῦ εἶπε χαρακτηριστικά.

Εἶπε καὶ κάτι ἄλλα ὁ γιατρός, γιὰ κάτι φάσεις τοῦ ὕπνου, φάση Ραίμ. Αὐτὸς ὅμως δὲν τὰ πολυκατάλαβε, οὔτε ἔδωσε βάση. Πῆρε τὴ συνταγή, εὐχαρίστησε κι ἔφυγε, μᾶλλον ἰκανοποιημένος

Σύμφωνα μὲ τὴ συνταγή, κάθε βράδυ ἔπαιρνε ἓνα καπάκι. Συνέχισε, ὅπως τοῦ ἔπε ὁ γιατρός καὶ πῆρε ὅλα τα καπάκια, πού τοῦ εἶχε γραμμένα. Αὐτὸ κράτησε γύρω στὶς δεκαπέντε μέρες. Καὶ πραγματικά, ὅλες αὐτὲς τὶς

μέρες, κοιμόταν χωρίς να βλέπει όνειρο. Δεν ξαναείδε εκείνο το όνειρο με τη μαύρη, πηχτή όμιχλη. Άλλά ούτε και κανένα άλλο όνειρο. Ένοιωθε όμως κάθε πρωί το κεφάλι κάπως βαρύ. Κοιμόταν βαριά, δεν ξυπνούσε εύκολα. Και το κυριότερο μάλιστα δεν είχε χορτάσει τον ύπνο, δεν είχε ξεκουραστεί.

– Μην τὰ θέλεις όλα δικά σου, Μήτησο, είπε στον εαυτό του. Κοιμάσαι βαριά, ναί, αλλά δε βλέπεις εκείνο το δυσάρεστο όνειρο. Καλό κι αυτό.

Όμως όσο περνούσαν οι μέρες, άρχισε να το σκέφτεται καλύτερα. Δεν έβλεπε εκείνα τὰ μαύρα όνειρα, όμως δεν έβλεπε και κανένα άλλο. Αυτό τον κούραζε. Έλεγε, από πείρα τώρα, πώς είναι δυσάρεστο να βλέπεις άσχημα όνειρα, όμως είναι χειρότερο να μη βλέπεις καθόλου. Τὰ όνειρα, όποια και να είναι, ξεκουράζουν. Παλιότερα ανάμεσα στα δυσάρεστα όνειρα, έβλεπε, πού και πού, και κανένα εύχάριστο. Έλπιζε να βλέπει συχνότερα τον κήπο.

Γι' αυτό το σκέφτηκε από δω, το εξέτασε από κει και άποφάσισε να κόψει το φάρμακο. Πάνε τώρα κάμποσες μέρες. Από τις 14 Σεπτεμβρίου, του Σταυρού, πού γιόρταζε και ή Σταυρούλα ή γυναία του, έπαψε να παίρνει χαπάκι. Θέλησε όμως να το πει και στο γιατρό, για να είναι εντάξει. Το νόμισε σωστό. Δεν πήγε στο γιατρό. Του τηλεφώνησε.

– Ξέρεις τί είναι, γιατρέ, να μου κόψει το όνειρο; του είπε.

– Μα έσύ δεν μου το ζήτησες; είπε, σαν να διαμαρτυρήθηκε ο γιατρός.

– Ναί, όχι όμως το όνειρο... το κακό όνειρο, πού γίνεται, πού γίνεται έφιάλτης.

Ο Μήτησος προτιμάει να βλέπει όνειρα, έστ και δυσάρεστα. Έλπίζεις πώς θάρθουν και τὰ άλλα. Έλπίζεις σιγά σιγά, ή κατάμαυρη σαν πίσσα όμιχλη να άραιώσει, να γίνει λιγότερη πηχτή, ύστερα άραιή, σαν πούσι στη ρεματιά. Και μετά ξαστεριά, δειλινό, μούχρωμα.

Περιμένει να ζήσει ξανά το όνειρό του: τον κήπο.

ΕΥΘΥΝΗ
ΤΕΥΧΟΣ 430
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007